

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120401817
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120401817.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Jany Jančíkovej, sudkyne spravodajkyne, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - Petržalka, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava – Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovaným: 1./ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, XXX XX D., 2./ C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., XXX XX D., za účasti osobitného subjektu na strane žalovaného v 2. rade VĚOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo námestie 79/7, 811 02 Bratislava – Staré Mesto, IČO: 42 362 962, o zaplatenie 5.347,50 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 20Csp/21/2021-228 z 24. januára 2022 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaným voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 20Csp/21/2021-228 z 24. januára 2022 zamietol žalobu, nepriznal žalovaným nárok na náhradu trov konania a rozhodol, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

Súd prvej inštancie zistil skutkový stav:

právna predchodkyňa žalobcu E. E., A. a žalovaní dňa 22. apríla 2008 uzatvorili úverovú zmluvu, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 550.000,- Sk (18.256,66 eur), ktorý sa zaviazali splatiť v 323 pravidelných mesačných splátkach po 3.691,- Sk (122,52 eur) do 20. dňa v kalendárnom mesiaci s dohodnutou úrokovou sadzbou 6,40 % ročne.

podľa článku II. Záverečné ustanovenia body 2, 3, 4 tejto úverovej zmluvy dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil so súčasťami úverovej zmluvy, ktorými sú VOP, Úverové podmienky, Sadzobník a podmienky určené zverejnením, za ktorých sa bankový produkt v zmysle úverovej zmluvy poskytuje, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržať. Pre účely úverovej zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané bankou s účinnosťou od 01.08.2002 a Úverovými podmienkami Obchodné podmienky banky pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom účinné od 01.07.2007. Dlžník ďalej vyhlasuje, že bol bankou informovaný o skutočnostiach podľa § 37 ods. 2 zákona o bankách. Všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v úverovej zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Úverových podmienok okrem článku 7.4. b). VOP okrem článku 7, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí. Zmluvné strany sa

dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

právna predchodkyňa žalobcu listom zo 4. októbra 2018 vyzvala žalovaných na úhradu nedoplatku na splátkach v celkovej výške 1.634,12 eur do 15 dní od doručenia tejto výzvy a upozornila ich na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru,

listom z 15. marca 2019 právna predchodkyňa žalobcu vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru.

listom zo 16. decembra 2019 boli žalovaní vyzvaní na úhradu 5.337,71 eur a poučení, že v prípade, ak dlžnú sumu neuhradia, banka bude oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe.

žalovaní 20. októbra 2018 uhradili 500,- eur a 10. decembra 2018 uhradili 200,- eur.

Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie vec aplikoval ust. § 39, § 52, § 53 ods. 1, ods. 4 písm. I), ods. 5, zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o splátkovom úvere, § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. júla 2011, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o bankách“).

Súd prvej inštancie ustálil, že žaloba nie je dôvodná, pričom v prvom rade sa zoberal aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu, pričom poukázal, že ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách oprávňuje banku postúpiť na iný subjekt len peňažný záväzok, s ktorým je dlžník v omeškaní (z dôvodovej správy k uvedenému zákonu týkajúcej sa predmetného ustanovenia je zrejmé, že toto ustanovenie upravuje možnosť využitia inštitútu postúpenia pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu) a nemôže postúpiť pohľadávku, ktorá ešte nebola splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy potom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Súd prvej inštancie poukázal, že právny predchodca žalobcu odvodzoval svoje oprávnenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru od čl. 7.6.1. Všeobecných obchodných podmienok, avšak zmluvné strany sa dohodli, že všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v úverovej zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami úverových podmienok okrem článku 7.4.b), VOP okrem článku 7., Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, preto E. E., A. nemohla vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru podľa čl. 7.6.1 VOP. Podľa súdu prvej inštancie právny predchodca žalobcu nemohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru ani podľa bodu 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery E. E., A., s účinnosťou od 1. januára 2015 v aktuálnom znení, keďže týmito podmienkami sa právne vzťahy zmluvných strán nespravovali, pretože neboli uvedené v bodoch 2, 3, 4 Záverečných ustanovení zmluvy, pričom žalobca v konaní predložil Obchodné podmienky banky pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom účinné od 1. júla 2007 už so zapracovanými dodatkami, naposledy účinného od 1. februára 2014, z ktorých nie je zrejmé ich pôvodné znenie, a teda či si v nich zmluvné strany dohodli možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. V konaní teda nebolo podľa súdu prvej inštancie preukázané, aby si zmluvné strany dohodli možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti tak, ako to predpokladá ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka, preto právny predchodca žalobcu nemohol pristúpiť k zosplatneniu úveru a splátky naďalej zostali v platnosti. Navyše súd prvej inštancie poukázal na to, že nebol dodržaný ani postup pri zosplatnení upravený v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keďže z predložených listín nie je zrejmé, pre ktorú splátku E. E., A. mala vyhlásiť mimoriadnu splatnosť a či žalovaní boli s uvedenou splátkou viac ako tri mesiace v omeškaní..

Súd prvej inštancie preto žalobu zamietol z dôvodu nedostatku jeho aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, keďže nemohlo dôjsť k postúpeniu tzv. „živého úveru“, keďže konečná splatnosť úveru dohodnutá na 20. marca 2035 a k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti nedošlo a preto, pokiaľ E. E., A. postúpila svoju pohľadávku na žalobcu, konala v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách s následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka (pre rozpor tohto právneho úkonu so zákonom).

O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) tak, že žalovaným, ktorí boli v celom rozsahu úspešní, avšak náhradu trov konania si neuplatnili a zo spisu im trovy konania nevyplývajú, nárok na náhradu trov konania nepriznal a žalobca ako neúspešná strana nemá právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca, a to z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, teda, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

K platnému dojednaniu možnosti vyhlásiť splatnosť úveru žalobca poukázal na ust. § 52 ods. 2 a § 565 Občianskeho zákonníka, ust. § 273 ods. 1, § 497 a § 506 Obchodného zákonníka, na čl. II. (Záverečné ustanovenia) bod 2. Zmluvy č. 0504468053 zo dňa 22.04.2008, a na čl. 8 (Prípady porušenia) bod 8.4. písm. a) Úverových podmienok. Žalobca tiež citoval z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 9/2019 z 27.05.2020, podľa ktorého je preferovaná platnosť pred neplatnosťou právneho úkonu a v prejednávanej veci je potrebné uprednostniť výklad, ktorý rešpektuje vôľu zmluvných strán, pred výkladom, ktorý vedie k absolútnej neplatnosti účastníkmi uzatvorenej zmluvy, preto ak strany uzatvorili zmluvu, ktorej podstatné náležitosti sú v listine podpísanej obidvomi stranami určené výslovným odkazom na samostatnú listinu, ktorá nebola podpísaná, nespôsobuje to bez ďalšieho neplatnosť tejto zmluvy za podmienky, že ich prejav vôle bol dostatočne určitý a zmluvný konsenzus pokrýva aj tieto dojednania, pričom postačí, že zmluvné strany ju vyhlásia za súčasť zmluvy v podpísanom texte vlastnej zmluvy. Vzhľadom na uvedené žalobca je toho názoru, že Úverové podmienky boli neoddeliteľnou súčasťou Úverovej zmluvy a žalovaní mali pri podpise Úverovej zmluvy možnosť sa s ich obsahom oboznámiť a v prípade, že z ich ustanoveniami nesúhlasili, Úverovú zmluvu vôbec nemuseli nepodpísať. Podľa žalobcu možno bez akýchkoľvek rozumných pochybností v súlade s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít určiť časť obsahu zmlúv odkazom na obchodné podmienky a to aj v prípade, ak je zmluvnou stranou spotrebiteľ, ktorú argumentáciu žalobca podporil uvedením citátu z rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.07.2015, sp. zn. 15Co/110/2015, v ktorom odvolací súd súhlasil s názorom odvolateľa, že i časť obsahu spotrebiteľskej zmluvy môže byť účinne upravená vo všeobecných obchodných podmienkach. Ďalej žalobca dodal, že žiadne norma spotrebiteľského práva Slovenskej republiky alebo Európskej únie nevyžaduje, aby spotrebiteľská zmluva bola vyhotovená ako jediný dokument, resp. aby každá časť takého dokumentu bola osobitne podpísaná, pričom vo veci Home Credit C-42/15 Súdny dvor EÚ interpretoval smernicu o spotrebiteľských úveroch so záverom, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky [podstatné náležitosti] musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči.

Žalobca nerozumel, prečo súd prvej inštancie dospel k záveru, že vyhlásenie splatnosti nebolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté, keďže aj v úverových podmienkach sa v záverečných ustanoveniach (písm. E. Záverečné ustanovenia bod 32.) uvádza, že tieto nahrádzajú predchádzajúce úverové podmienky. Pre žalobcu je zrejmé, že plynutím času dochádza k určitým zmenám (resp. aktualizáciám) obchodných podmienok, a to najmä z dôvodu dynamických legislatívnych zmien, pričom sa nejedná sa o nijak výnimočný stav, ak došlo napríklad k prečíslovaniu ustanovenia, v rámci ktorého je dohodnuté vyhlásenie splatnosti bankou, ako tomu bolo v tomto prípade, kedy sa čl. 8 bod 8.4. písm. a) Úverových podmienok účinných od 1.7.2007 s rovnakým obsahom pretransformoval na bod 8.1. písm. a) Úverových podmienok, s účinnosťou od 1.1.2015. V žiadnom možnom prípade podľa názoru žalobcu nemožno dospieť k záveru, že dohoda o možnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti nebola medzi zmluvnými stranami dojednaná – v tejto súvislosti žalobca totiž považuje za právne irelevantné, ak v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti postupca poukazoval na aktualizovanú verziu obchodných podmienok, nakoľko to na skutočnosti o dojednaní tejto možnosti nič nemení (postupca ani nebol v zmysle zákona povinný odkazovať na akúkoľvek listinu). Žalobca zdôraznil, že v predmetnom konaní bolo nesporne preukázané, že postupca a žalovaní sa dohodli na možnosti zosplatnenia tak, ako to predpokladá ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ktorá dohoda je v zmysle Úverovej zmluvy platná a účinná, nakoľko žalovaní svojimi podpismi potvrdili, že si Úverovú zmluvu prečítali, jej obsahu porozumeli a preukázateľne s citovaným znením Úverových podmienok súhlasili.

K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti a k náležitosti podania žalobca poukázal na ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, z ktorých mu vyplýva, že uplatnenie práva na vyhlásenie splatnosti

splátok v prípade neplnenia splátkového kalendára je ponechané len na vôli veriteľa, ktorý si môže vymáhať každú jednotlivú splátku samostatne, alebo môže (a zároveň nemusí) v dôsledku porušovania povinností dlžníka pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu a žiadať zaplatenie dlhu okamžite a jednorazovo. Podľa žalobcu postupca v posudzovanom prípade požiadal o zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku neplnenia splátok riadne a včas. Žalovaní boli v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (15.03.2019) v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom v čase postúpenia pohľadávky (k 24.03.2020) boli žalovaní v omeškaní po dobu 1170 dní – t. j. vyše troch rokov. Pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti boli žalovaní opakovane v omeškaní a opakovane boli zo strany postupcu vyzývaný na úhradu dlžných splátok, pričom v intervale od 01.01.2018 do 15.03.2019 žalovaní uhradili dňa 15.05.2018 sumu 263,- eur, dňa 15.10.2018 sumu 500,- eur a dňa 09.12.2018 sumu 200,- eur. Podľa žalobcu postupca podaním zo dňa 15.03.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, pričom vzhľadom k tomu, že podľa zmluvy bola dohoda o splátkach stanovená k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, mohol tak učiniť len pre splátku bezprostredne predchádzajúcu tomuto podaniu, t. j. neuhradenú a splatnú splátku zo dňa 20.02.2019. Podľa žalobcu nie je správny právny záver súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého v prípade ak veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť podaním zo dňa 15.03.2019 – potom tak mohol urobiť pre nesplnenie splátky splatnej dňa 20.09.2018 – pričom pre nesplnenie tejto splátky tak mohol urobiť len v rozmedzí od 21.09.2018 do 19.10.2018. Takýto výklad ust. 53 ods. 9 s ust. § 565 Občianskeho zákonníka je podľa názoru žalobcu neprípustný, voči veriteľovi v maximálnej možnej miere šikanózný a z uvedených právnych predpisov vôbec nevyplýva, pričom je výkladom contra legem a jednoznačne nebol úmyslom zákonodarcu. Právny názor, ktorý prezentoval v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie, považuje žalobca za svojvoľný a nepreskúmateľný, v dôsledku čoho súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ak súd prvej inštancie vyložil tieto ustanovenia tak, že v spotrebiteľských veciach je právo podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka potrebné využiť do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, ktorá nasleduje po splatnosti splátky, od ktorej uplynuli 3 mesiace a omeškanie s ňou trvá – potom podľa názoru žalobcu ide o výklad contra legem, nakoľko takýto výklad z uvedeného ustanovenia v žiadnom prípade nevyplýva.

Zároveň žalobca poukázal na závery iných súdov v obdobných veciach a to uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 12CoCsp/11/2020 z 22.01.2021, uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15CoCsp/13/2020 zo dňa 25.05.2020, uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 5Co/114/2017 z 28.04.2017. V posudzovanom prípade podľa žalobcu došlo v súlade s ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru pre nesplnenie splátky splatnej dňa 20.02.2019 a nemožno súhlasiť so závermi súdu prvej inštancie, že by bolo uplatnenie tohto práva vykonané v rozpore so zákonom, v dôsledku čoho súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, pokiaľ napriek tomu dospel k záveru o neplatnom uplatnení práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Navyše v tejto časti podľa názoru žalobcu je rozhodnutie nepreskúmateľné, nakoľko z neho nemožno vyvodit', ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s druhou vetou ust. § 565 Občianskeho zákonníka.

Žalobca odvolaciemu súdu navrhol, aby odvolací súd rozsudok v celom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil v napadnutej časti tak, že vyhovie žalobe žalobcu voči žalovaným, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Žalovaní a osobitný subjekt sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods.

1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozsudku (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť.

Žalobca podal odvolanie voči rozsudku súd prvej inštancie z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP

K posúdeniu odvolacej námietky týkajúcej sa nesprávneho postupu súdu spôsobujúceho porušenie práva odvolateľa na spravodlivý proces znemožnením uskutočňovania jemu patriacich procesných práv ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd uvádza, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu, avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

Žalobca naplnenie tohto dôvodu vidí v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku v časti právneho posúdenia veci spočívajúceho v nesprávnom výklade použitých právnych predpisov upravujúcich právo veriteľa požadovať od spotrebiteľa úhradu celého spotrebiteľského úveru naraz v dôsledku jeho omeškania s úhradou splátok. Keďže ide zároveň o právne posúdenie veci odvolací súd sa s touto námietkou vysporiada nižšie.

Čo sa týka námietky žalobcu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, odvolací súd uvádza, že nielen súdnou praxou, ale aj teóriou práva je ustálené, že dokazovanie v súdnom spore prebieha vo viacerých fázach - od navrhnutia dôkazu, cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strán sporu, len súd rozhodne, ktorý z označených a navrhnutých dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy strán sporu na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. Ak však súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy. (pozri nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 350/08 zo dňa 30.9.2010)

Čo sa týka hodnotenia dôkazov Civilný sporový poriadok upravuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov v § 191 ods. 1, v zmysle ktorej dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Voľné hodnotenie dôkazov súdom neznamená ľubovôľu hodnotenia, ale dôkazy hodnotí z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Zistený skutkový stav vychádza z procesnej aktivity strán sporu, ktoré počas súdneho konania pred súdom prvej inštancie na preukázanie svojich tvrdení navrhli dôkazy a tieto súd prvej inštancie vykonal.

K námietke o nesprávnom právnom posúdení § 365 ods. 1 písm. h/ odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje

konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

Odvolačný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého súdneho spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a na skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Skutkový stav, ktorý zistil súd prvej inštancie, vyplýva z listín, ktoré predložil žalobca. Iné návrhy na dokazovanie strany sporu nepredložili. Odvolačný súd zistil, že žalobca ani v odvolaní konkrétne nešpecifikuje, ktoré skutkové zistenie súdu prvej inštancie je nesprávne. Z uvedeného dôvodu odvolačný súd dokazovanie neopakoval ani nedopíňal.

Z odvolania žalobcu odvolaciemu súdu však vychádza, že žalobca namieta nesprávne právne závery zo zisteného skutkového stavu a to jednak v otázke, či medzi zmluvnými stranami (Slovenská sporiteľňa a. s. ako veriteľ a žalovaní ako dlžníci) bola v zmluve o splátkovom úvere č. 05044680563 zo dňa 22.4.2008 dojednaná dohoda podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka o možnosti veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky s tým súvisiace posúdenie, či je možné považovať takúto dohodu za uzavretú v prípade, ak vyplýva zo všeobecných obchodných podmienok, na ktoré táto zmluva o splátkovom úvere odkazuje a podľa vyhlásenia dlžníkov v tejto zmluve títo s nimi súhlasili a zaviazali sa ich dodržiavať. V ďalšom žalobca tiež namieta nesprávne právne závery zo zisteného skutkového stavu v otázke zosplatenia, a to či bol dodržaný zákonný postup podľa ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Žalobca však mal iné právne závery ako súd prvej inštancie a dôvodil, že zmluva o splátkovom úvere č. 05044680563 zo dňa 22.4.2008 dohodu podľa § 565 Občianskeho zákonníka obsahovala a taktiež, že právny predchodca žalobcu pri uplatnení práva na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru postupoval správne.

Nesporné medzi stranami sporu je posúdenie, že zmluva o splátkovom úvere č. 05044680563 zo dňa 22.4.2008 je zmluvou spotrebiteľskou podľa ust. § 52 Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné.

Do 01.04.2015 v prípade spotrebiteľských zmlúv je daná dôvodnosť aplikácie a použitia ustanovení Občianskeho zákonníka pred ustanoveniami Obchodného zákonníka výhodnosťou ustanovení Občianskeho zákonníka v prospech spotrebiteľa, a teda ani do uvedeného dňa nie je v prípade spotrebiteľských úverových zmlúv vylúčená aplikácia Občianskeho zákonníka. Tento príkaz zákonodarcu súd nemôže nerešpektovať a ani ho vo svojej rozhodovacej činnosti opomínať. Práve pojem na prospech spotrebiteľa je pre súd určujúci pre aplikáciu konkrétnych ustanovení v právnom poriadku, pričom ustanovenia Občianskeho zákonníka sú nepochybne výhodnejšie pre spotrebiteľa ako ustanovenia Obchodného zákonníka.

Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014). Odvolačný súd poukazuje, že aplikácia § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka nie je vylúčená ani na právne vzťahy, ktoré boli založené pred účinnosť vyššie uvedenej novely Občianskeho zákonníka.

Podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že právny predchodca žalobcu a žalovaní uzavreli zmluvu o splátkovom úvere, v ktorej sa zaviazali úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu splatiť v splátkach. Dohoda zmluvných strán o možnosti veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky výslovne v texte zmluvy uvedená nie je. Žalobca poukázal, že takáto dohoda je súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ako aj úverových podmienok. Zo zmluvy o splátkovom úvere č. 05044680563 zo dňa 22.4.2008, ktorá je formulároveho typu, je v časti II, v bode 2 uvedené: „Dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil so súčasťami úverovej zmluvy, ktorými sú VOP, Úverové podmienky, Sadzobník a podmienky určené zverejnením, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať.“. VOP sa rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané právnym predchodcom žalobcu účinné od 1.8.2002, tieto boli žalobcom predložené spolu so žalobou a majú 26 strán (č. I. 13 až 35 spisu). Žalobca tiež predložil Obchodné podmienky E. E., A. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom účinných od 1.7.2007 v úplnom znení po prijatí dodatkov, posledný dodatok č. 7 účinný od 1.1.2014, ktoré obsahujú 24 strán. V bode 7, ods. 7.6 VOP sú upravené prípady porušenia, medzi ktorými je omeškanie klienta so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov v trvaní viac ako 10 dní s následkom oprávnenia banky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Prípady porušenia sú tiež upravené v bode 8, ods. 1 úverových podmienok, medzi ktorými je aj omeškanie dlžníka so splatením pohľadávky alebo iného peňažného záväzku voči banke o viac ako 3 mesiace s následkom upraveným v ods. 8.4. upravujúci oprávnenie banky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky. Sadzobník poplatkov obsahuje ďalších 34 strán.

Súd prvej inštancie nemal za preukázané, aby si zmluvné strany dohodli možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti tak, ako to predpokladá ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka. S týmto záverom vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd súhlasí. Ak súd prvej inštancie skonštatoval, že Všeobecné obchodné podmienky právneho predchodcu vylúčili použitie jeho článku 7, je toto konštatovanie správne, keďže vychádza priamo zo znenia úverovej zmluvy. Ak však právny predchodca žalobcu sa odvolával na znenie Úverových podmienok účinných od 1.7.2007, správne súd prvej inštancie zistil, že takéto úverové podmienky predložené žalobcom neboli a žalobca predložil úverové podmienky už doplnené v zmysle dodatkov, preto sa odvolací súd stotožňuje so záverom, že nebolo preukázané, či vôbec možnosť zosplatenia úveru veriteľom bola aj obsahom úverových podmienok, s ktorými sa žalovaní podľa žalobcu mali možnosť oboznámiť. Vzhľadom na rozsah všetkých súčastí úverovej zmluvy odvolací súd ťažko verí tomu, že sa žalovaní pred uzatvorením zmluvy skutočne oboznámili so všetkými zmluvnými podmienkami, tak ako to právny predchodca žalobcu uvádza vo formulárovej zmluve o úvere, pričom žalobca v podanom odvolaní ani len netvrdí, že sa skutočne aj s obchodnými podmienkami oboznámili.

Žalobca v odvolaní poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ o veci C-42/15 Home Credit Slovakia a. s. proti Kláre Bíroovej, podľa ktorého Zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument a zároveň poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, podľa ktorého zmluva nie je neplatná, ak jej podstatné náležitosti sú v listine podpísanej obidvomi stranami určené výslovným odkazom na samostatnú listinu, ktorá nebola podpísaná, za podmienky, že ich prejav vôle bol dostatočne určitý, zmluvný konsenzus pokrýva aj tieto dojednania a zmluvné strany ju vyhlásia za súčasť zmluvy v podpísanom texte vlastnej zmluvy. Žalobcom uvádzané rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/9/2019 z 27.05.2020 netreba vnímať absolútne v zmysle, že ak sa objaví hociaký iný výklad, už sú tu dva odlišné výklady, a preto sa treba prikloniť k výkladu podporujúcemu platnosť právneho úkonu. Navyše rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sa zaoberalo rôznymi výkladmi otázky platnosti zmluvy a jej podstatných náležitostí, ak jej niektoré ustanovenia boli dojednané odkazom na samostatnú listinu (na rozdiel od zmluvy) už osobitne nepodpísanú zmluvnými stranami. Podľa odvolacieho súdu však tieto rozhodnutia neriešia tento konkrétny prípad, pretože dohoda zmluvných strán o možnosti veriteľa požiadať o zaplatenie celej pohľadávky podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka nie je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere. Keďže predčasné zosplatenie úveru má závažné dôsledky pre dlžníka, pričom ust. § 565 Občianskeho zákonníka vyžaduje dohodu strán o možnosti predčasného zosplatenia

úveru, podľa odvolacieho súdu musí ísť o takú dohodu (súhlasný prejav vôle zmluvných strán), o ktorej zmluvné strany majú vedomosť a s ktorou výslovne súhlasia.

Odvolací súd v tomto smere poukazuje tiež na svoju argumentáciu v inom svojom rozhodnutí, podľa ktorej „je v zásade prípustné uplatňovanie takých obchodných podmienok, v ktorých si zmluvné strany môžu dohodnúť obsah práv a povinností, ktorými sa vzájomne budú riadiť, pričom tieto práva a povinnosti sú obvykle obsiahnuté priamo v zmluve, avšak nie je vylúčená ani aplikácia všeobecných, či iných obchodných podmienok, na ktoré zmluva môže odkazovať. Uvedené uplatnenie Obchodných podmienok však nie je neobmedzené, ale naopak, právna úprava stanovuje zákonné limity. Pre spotrebiteľské zmluvy platí, že nemôžu obsahovať dojednania, ktoré sú v rozpore s požiadavkami dobrej viery, alebo znamenajú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, ďalej také, s ktorými sa spotrebiteľ nemá možnosť oboznámiť pred podpisom zmluvy a pod. Ak majú byť takéto obchodné podmienky súčasťou zmluvy, ktorá na ne odkazuje, pre to, aby boli záväzné, je potrebné vyjadriť s nimi súhlas zmluvných strán, čomu musí predchádzať oboznámenie sa s ich obsahom. Na preukázanie oboznámenia sa s nimi však nepostačuje len konštatovanie a vyhlásenie spotrebiteľa vo formulárovej zmluve o tom, že bol s obchodnými podmienkami oboznámený. V spotrebiteľských zmluvách obchodné podmienky, na ktoré zmluva odkazuje alebo ktoré sú k nej pripojené, majú slúžiť predovšetkým na to, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť na to, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme dodávateľ skryl dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosť spotrebiteľa zrejme uniknú (napr. dojednanie o zmluvnej pokute, rozhodcovská doložka). Pokiaľ tak aj napriek tomu dodávateľ urobí, nespráva sa v právnom vzťahu poctivo a takémuto dojednaniu nemožno priznať právnu ochranu“ (rozsudok sp. zn. 22CoCsp/25/2021 zo dňa 28.9.2021, tiež rozsudok 8CoCsp/25/2022 zo dňa 26.9.2022)

Vzhľadom na uvedené ani odvolací súd nemal za preukázanú dohodu zmluvných strán o možnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti tak, ako to predpokladá ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd preto ďalej dodáva, že po tomto zistení ani súd prvej inštancie nemusel zisťovať, či postup právneho predchodcu podľa ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bol alebo nebol správny.

Odvolací súd však k procesu zosplatnenia dodáva, že tento je spotrebiteľskom vzťahu v súvislosti s jeho ochranou spotrebiteľov v Občianskom zákonníku veľmi prísne formalizovaný. Podmienky pre účinné zosplatnenie dlhu vzniknutého zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sú nasledovne:

dohoda strán zmluvného vzťahu o práve veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky,

omeškanie so splátkou po dobu troch mesiacov,

upozornenie na uplatnenie práva na zosplatnenie v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jeho uplatnením (pričom v čase upozornenia na takúto možnosť nemusí byť ešte dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace, čiže veriteľ môže upozorniť dlžníka na uplatnenie svojho práva aj skôr),

uplatnenie práva najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Môže sa javiť, že úprava zákonodarcom je prísna, avšak tá je určená najmä na ochranu spotrebiteľa, ktorý je vo všeobecnosti považovaný ako slabšia zmluvná strana, a na to, aby veriteľ bol pri uplatňovaní svojich práv obozretný a včasný, ak má v úmysle v dôsledku omeškania spotrebiteľa dosiahnuť zosplatnenie celého dlhu a zároveň takto zosplatnený dlh úspešne vymôcť v súdnom konaní. Ochrana spotrebiteľa v týchto ustanoveniach je upravená aj preto, aby v prípade, ak veriteľ nedodrží stanovené podmienky pre podanie žiadosti o zaplatenie celej pohľadávky, spotrebiteľ nestratil výhodu splátok. V zmysle cieľov smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu.

Veriteľ je teda povinný upozorniť spotrebiteľa na skutočnosť, že je v omeškaní s platením niektorej splátky a upozorniť ho na možnosť zosplatnenia úveru, pričom k zosplatneniu úveru nemôže dôjsť skôr ako po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením konkrétnej splátky. Zároveň od výzvy, ktorou

spotrebiteľa upozornil na možnosť zosplatnenia úveru nemôže pred zosplatnením uplynúť menej ako 15 dní, pričom túto možnosť má veriteľ iba do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Z uvedeného vyplýva, že správnym postup veriteľov by mal byť taký, že v prípade splátky, ktorá nebola zaplatená, je spotrebiteľ upozornený na jej nezaplatenia a na možnosť pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, pričom po uplynutí doby 3 mesiacov od splatnosti nezaplatenej splátky, pre ktorú je vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, je voči spotrebiteľovi uplatnené právo veriteľa a je vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru skôr než nastane splatnosť najbližšej nasledujúcej splátky.

Ak by teda v danom prípade si zmluvné strany boli aj dohodli možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, postup právneho predchodcu žalobcu pri zosplatnení, tak ako to konštatoval aj súd prvej inštancie, správny nebol. V prejednávanom prípade žalobca označil splátku splatnú dňa 20.2.2019 ako splátku relevantnú pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, čo potvrdil aj v písomnom odvolaní dôvodiac, že ide o splátku bezprostredne predchádzajúcu vyhláseniu mimoriadnej splatnosti ku dňu 15.3.2019. Uvedená domnienka žalobcu (že zosplatniť mohol len pre splátku zo dňa 15.3.2019) je podľa odvolacieho súdu v rozpore s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorý neumožňuje, aby veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre splátku bezprostredne prechádzajúcu podaniu, ktorým vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru, keďže v tomto ustanovenia k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru je oprávnený veriteľ pristúpiť najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Preto pre splátku, ktorá nebola zaplatená k 20.2.2019, by právny predchodca žalobcu mohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania, teda po dni 21.5.2019, pričom toto právo by si musel v zmysle ust. § 565 Občianskeho zákonníka uplatniť najneskôr do 20.6.2019. Zároveň by v období od omeškania sa so splátkou, teda od 20.2.2019, musel upozorniť spotrebiteľa na zámer pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením tohto práva. Pričom listinami bola preukázaná výzva zo dňa 4.10.2018, teda pred splatnosťou splátky splatnej dňa 20.2.2019.

Žalobca ďalej v odvolaní prezentuje a spori sa s právnym záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého mal veriteľ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť listom z 15. marca 2019 pre nespĺnenie splátky splatnej 20. septembra 2018, avšak tento záver v odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie vôbec neuvádza. Z odvolania žalobcu je zrejmé, že sa snaží ponúknuť svoj právny výklad dotknutých ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, avšak znenie týchto ustanovení dostatočne konkrétne upravujú povinnosti veriteľa v prípade, ak sa rozhodne využiť právo na zosplatnenie úveru. Právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka pri dohodnutom plnení zo spotrebiteľskej zmluvy v splátkach možno uplatniť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a najneskôr do splatnosti splátky najbližšie nasledujúcej po uplynutí tohto obdobia, pričom z tohto výkladu nemožno vyvodiť záver, že druhá veta ust. § 565 Občianskeho zákonníka sa neaplikuje. V spojení s podmienkami uvedenými v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľskej pohľadávky okrem včasného upozornenia veriteľa na možnosť uplatnenia práva sa vyžaduje, aby bol dlžník - spotrebiteľ v omeškani s niektorou splátkou aspoň tri mesiace a pre túto splátku, ak omeškanie s jej zaplatením v čase vyhlásenia splatnosti dlhu trvá, môže veriteľ uplatniť svoje právo požadovať zaplatenie celého dlhu do splatnosti splátky najbližšie nasledujúcej po uplynutí 3 mesiacov s jej omeškáním. Tento výklad je judikatúrou všeobecných súdov v spotrebiteľských veciach dlhodobo jednotný (pozri rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43CoCsp/17/2020 zo dňa 22.9.2022, sp. zn. 17CoCsp/17/2022 zo dňa 27.7.2022, Krajského súdu Trnava 24CoCsp/24/2022 zo dňa 17.8.2022, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16CoCsp/22/2022 zo dňa 28.6.2022) a citované ustanovenia sú vnímané ako súčasť ochrany práv spotrebiteľa.

Záverom odvolací súd sumarizuje, že neboli splnené žiadne odvolacie dôvody, na ktoré žalobca poukazoval. Súd prvej inštancie zistil správne skutkový stav a z neho vyvodil aj správne právne závery. Preto odvolací súd nezistil ani dôvod prezentovaný žalobcom, že došlo nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie k porušeniu žalobcovho práva na spravodlivý proces. Nesprávny procesný postup žalobca dôvodil v nesprávnom právnom názore súdu prvej inštancie, avšak právne posúdenie, s ktorým žalobca nesúhlasil (súd prvej inštancie mal uviesť, že podaním zo dňa 15.3.2019 mohol pôvodný veriteľ využiť svoje právo na zosplatnenie len pre splátku splatnú dňa 20.9.2018

v časovom rozmedzí od 21.9.2018 do 19.10.2018), súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku ani len neuvádzal.

Aj pre odvolací súd je zrejmé, že pôvodný veriteľ nemohol pristúpiť voči žalovaným k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, keďže dohoda podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka nebola medzi pôvodným veriteľom a žalovanými zrozumiteľne, určite a slobodne dojednaná.

V zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách účinného v čase postúpenia pohľadávky (24.3.2020) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Súd prvej inštancie žalobu zamietol dôvodiac nedostatkom aktívnej vecnej legitímácie žalobcu z dôvodu nemožnosti postúpenia tzv. „živého úveru“ žalobcovi a právny úkon postúpenia pohľadávky vyhodnotil ako neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd tento záver súdu prvej inštancie dopĺňa zdôraznením, že práve neplatnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalovaných spôsobila, že pohľadávka vo výške, v akej bola postupovaná na žalobcu, postupovaná byť nemohla, keďže konečná splatnosť úveru by podľa zmluvy nastala až dňa 20.3.2035. Odvolací súd nepopiera zákonnú možnosť postúpenia aj časti peňažného záväzku banky voči svojim dlžníkom, avšak v tomto prípade bolo preukázané, že banka – E. E., A. nepostupovala časť peňažnej pohľadávky (nezaplatené splatné splátky), ale postupovala celú zosplatnenú pohľadávku (zosplatnenie vyslovene uvedené aj v prílohe k zmluve o postúpení pohľadávky ku dňu 14.3.2019).

Podľa odvolacieho súdu skutočnosti uvedené v odvolaní žalobcu neboli spôsobilé spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto odvolanie žalobcu z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené. Pre úplnosť sa dodáva, že do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04) ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04).

Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Keďže odvolací súd zhodnotil, že napadnutý zamietajúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie je správny, je správne aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania v súvisiacom II. výroku, kedy súd prvej inštancie vychádzal z úspechu strán sporu, pričom žalovaným ako úspešnej strane sporu náhradu trov konania nepriznal, pretože bol toho názoru, že si ich náhradu žalovaní neuplatnili a ani im žiadne nevznikli.

K trovám odvolacieho konania

Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá náhradu trov konania právo

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

V tomto prípade, keďže žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, odvolací súd by mal náhradu trov odvolacieho konania priznať žalovaným. Avšak odvolaciemu súdu je zrejmé, že žalovaným žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, v odvolacom konaní boli pasívni a ani si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnili, preto použitím Základných princípov čl. 17 zakotvujúceho procesnú ekonomiu odvolací súd rozhodol priamo tak, že žalovaným náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP)

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 422 CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody - § 421 a § 422 CSP) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.